

Hronika / Chronik

Izvještaj o radu Centra za balkanološka ispitivanja u 2019. godini

U 2019. godini Centar za balkanološka ispitivanja ANUBiH je i pored permanentno otežanih uslova djelovanja (nedostatak kadra i veoma sužene finansijske mogućnosti) uspio da obavi sve zadatke koji su bili planirani za ovu godinu. U prvom kvartalu 2019. godine završeno je štampanje i distribucija *Godišnjaka/Jahrbucha* br. 47 za 2018. godinu. U pripremi ovog broja, pored urednika prof. dr. Blagoja Govedarice, učestvovala je i nova redakcija časopisa u sastavu: akademik Dževad Juzbašić, akademik Radoslav Katičić, prof. dr. Lejla Nakaš, doc. dr. Aiša Softić i dr. sci. Aladin Husić. Ovaj broj sadrži radove naučnika koji su učestvovali s referatima na međunarodnoj konferenciji PEBA (*Perspectives of Balkan Archaeology*) koja je održana u Sarajevu od 8. do 9. aprila 2016. godine u Zemaljskom muzeju Bosne i Hercegovine. Pored ovih priloga, objavljeni su i radovi iz oblasti arheometalurgije, filologije srednjeg vijeka, osmanistike i etnologije. U ovom *Godišnjaku* svoja su istraživanja predstavili autori iz Austrije, Bosne i Hercegovine, Njemačke, Makedonije i Srbije. Pripremu i štampanje časopisa ponovno je podržalo Evroazijsko odjeljenje Njemačkog arheološkog instituta, a značajnu pomoć pružili su Fondacija za izdavaštvo Sarajevo, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, kao i Münchner Zentrum für antike Welten.

Nakon izdavanja *Godišnjaka* broj 47 za 2018. godinu, pristupilo se pripremi broja 48 za 2019. godinu. Prema prethodnoj odluci članova Centra za balkanološka ispitivanja ANUBiH i Odjeljenja humanističkih nauka ANUBiH, ovaj broj posvećen je dopisnom članu ANUBiH i dugogodišnjem uredniku *Godišnjaka/Jahrbucha* prof. dr. Blagoju Govedarici, povodom njegovog sedamdesetog rođendana. Štampanje ovoga broja *Godišnjaka* podržali su Fondacija za izdavaštvo Bosne i Hercegovine, Društvo za geologiju, geotehniku i građevinstvo GeoAvas d.o.o. i Fondacija Alexander von Humboldt. S obzirom na to da je broj posvećen prof. dr. Govedarici, uredništvo časopisa ovoga puta su preuzeli akademik Dževad Juzbašić, dr. Igor Manzura, profesor na Higher Anthropological School, Chisinau-Moldova, i mr. sci. Melisa Forić Plasto, vanjska saradnica Centra za balkanološka ispitivanja. Do kraja 2019. godine prikupljeni su svi najavljeni radovi (ukupno 18). Priloge za ovaj jubilarni broj dostavili su naučnici iz Austrije, Bosne i Hercegovine, Gruzije, Hrvatske, Njemačke, Moldavije, Rumunije, Slovenije i Srbije, pa se s pravom može reći da ovaj broj *Godišnjaka* ima internacionalni karakter. Radovi se većinom odnose na arheologiju, posebno na prahistorijski period kojim se prof. dr. Govedarica najviše bavio, a također na lingvistiku i klasičnu historiju. Određeni su radovi posvećeni upravo istraživanjima koje je proveo prof. dr. Govedarica. Kao i u svakom svečarskom svesku ovog tipa, na početku časopisa je priložena pregledna biografija i bibliografija jubilara.

Na redovnom godišnjem sastanku članova Centra za balkanološka ispitivanja ANUBiH koji je održan 26. 9. 2019. godine razmotreno je ostvarenje zacrtanih zadataka, kao i plan za sljedeću godinu. U pogledu plana za narednu godinu prije svega je potenciran kontinuitet izdavanja časopisa *Godišnjaka/Jahrbucha*. Zatim je naglašena potreba češćeg održavanja konsultativnih sastanaka Centra, na kojima bi se brže i ažurnije razmatralo aktuelno stanje istraživačke koncepcije i radova. Jedan od prioriteta je i završetak rada na digitalizaciji Kartoteke prastanovnika Zapadnog Balkana, kao i Građe za rječnik crkvenoslavenskog jezika. Također je odlučeno da se preduzmu koraci za organizovanje međunarodne balkanološke konferencije koja bi trebala da se održi u saradnji s Fondacijom Alexander von Humboldt. Predloženi su i članovi Organizacionog odbora koji treba da obave dogovore s Humboldtovom fonda-

cijom i pripreme održavanje skupa: prof. dr. Blagoje Govedarica u funkciji predsjednika, mr. sci. Melisa Forić Plasto, dr. sci. Aladin Husić, prof. dr. Adnan Busuladžić, prof. dr. Adnan Kaljanac i saradnica Centra Sabina Vejzagić. Da bi Humboldtova fondacija finansijski podržala skup, potrebno je da barem 50% učesnika budu njihovi stipendisti, pa i o tome treba voditi računa prilikom definitivne odluke o temi. Planirano je da se tokom 2020. godine obave sve pripremne radnje, da bi se konferencija mogla održati u 2021. godini.

Tokom 2019. godine finalizirano je potpisivanje Sporazuma o saradnji s Institutom za arheologiju pri Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu. Na osnovu toga, saradnica Centra za balkanološka ispitivanja ANUBiH Sabina Vejzagić učestvovala je u preliminarnim (probnim) arheološkim istraživanjima na trasi autoputa Koridor V-C: dionica Nemila – Donja Gračanica, poddionica Vraca – Donja Gračanica; dionica Nemila – Donja Gračanica, poddionica Ponirak – Vraca i dionica Tarčin – Konjic, poddionica Tarčin – Ivan. Radovi iz ovog okvira obavljani su u periodu 19. 9. do 1. 10. 2019. godine.

Prof. dr. Blagoje Govedarica je u drugoj polovini 2019. godine predložio svečano obilježavanje 140. godišnjice bosanskohercegovačke arheologije, koja se navršava 2020. godine (1880–2020). U organizaciju ove obljetnice uključeni su Centar za balkanološka ispitivanja ANUBiH, Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine, Arheološki institut pri Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu i Republički zavod za zaštitu spomenika RS. Naime, krajem marta 2020. godine navršava se 140 godina od otkrića čuvenih glasačkih kulturnih kolica, što je označilo početak razvoja bosanskohercegovačke arheologije. Planirano je da se početak manifestacije obilježi Svečanom sjednicom u Zemaljskom muzeju, zatim da se organizuju izložbe, predavanja i po mogućnosti međunarodni naučni skup koji bi bio posvećen bosanskohercegovačkoj arheologiji. Manifestacija bi trajala kroz čitavu 2020. godinu. U novembru 2019. godine, tačnije 29. novembra, održan je i konstitutivni sastanak Organizacionog odbora, na kojem su prisustvovali predstavnici iz Zemaljskog muzeja, Arheološkog instituta i prof. dr. Blagoje Govedarica ispred Centra za balkanološka ispitivanja ANUBiH. Na sastanku je određen Organizacioni odbor u sastavu: prof. dr. Adnan Kaljanac, kao predstavnik Instituta za arheologiju; dr. sci. Ana Marić, kao predstavnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine, i Ljiljana Vručinić, kao predstavnica Republičkog zavoda za zaštitu spomenika RS. Dopisni član prof. dr. Blagoje Govedarica, kao predstavnik Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, izabran je i za predsjednika Organizacionog odbora. Što se tiče međunarodnog naučnog skupa, planirano je da se on održi u oktobru 2020. godine. Upućen je dopis članovima Predsjedništva Bosne i Hercegovine s molbom za pokroviteljstvo i eventualnu finansijsku podršku ovoj manifestaciji. Inicijalna sredstva za pripremu početnih manifestacija već su obezbijedena od strane Instituta za arheologiju.

U 2019. godini Centar je ostao bez svoja dva eminentna člana, akademika Radoslava Katičića i akademika Idriza Ajetija. Minutom šutnje odata je počast velikim naučnicima. S obzirom na to da je akademik Katičić bio i član Redakcije časopisa *Godišnjak/Jahrbuch*, predloženo je da se na njegovo mjesto izabere član Centra prof. dr. Ante Milošević, kao i prof. dr. Igor Manzura. Kolege Milošević i Manzura bi prema tome s radom u Redakciji *Godišnjaka/Jahrbucha* otpočeli od broja 49 za 2020. godinu.

Sabina Vejzagić